

Ulaz u PP
Kopački rit

Kopački rit -
brod na jezeru

Kopački rit

Jesenji baranjski dir

Potaknuti odličnim vremenom koje je trajalo kroz cijeli listopad, Tregi, Mirta i ja odlučili smo se za kraći izlet po Baranji. Dogovor je postignut u samo nekoliko minuta, pa smo nakon jutarnje kave obukli Goreteks, 'vužgali' ljute strojeve i izašli na cestu. Plan nam je napraviti kako mi to ovdje kažemo baranjski dir, a on se ovaj put sastojao od obilaska PP Kopački rit, dvorca Tikveš i poznatog mjesta Batina, koje je i granični prijelaz prema Srbiji

PIŠE I FOTO: DAMIR PRITIŠANAC

Cesta nas vodi ka Bilju, prvom mjestu sjeverno od Osijeka. Ravan je to pravac u dužini od 5 km po kojem mnogi raceri ovdje ispituju performanse svojih prometala, a slučajni ili namjerni prolaznici ih promatraju s biciklističke staze koja je ispod razine ceste. Vrijeme dokazivanja je poodavno iz nas, pa se mi vozimo turistički i uživamo u svakom metru ceste. Još par kilometara i stigli smo do ulaza u PP Kopački rit. To je rezervat na površini veličine 18000 ha, smješten u kutu kojeg čine rijeka Drava na jugu i Dunav na istoku. Jedna je od najvećih fluvijalno-močvarnih nizina u Europi i jedini ostatak stepe u Hrvatskoj. Ovo jedinstveno mjesto tijekom godine značajno mijenja svoj izgled ovisno o intenzitetu plavljenja Dunava i Drave. Trenutno je u ovim rijekama nizak vodostaj, pa je i u ritu

manje vode. Unutar parka nalaze se i dva jezera koja nikada ne presušu. To su Kopačko i Sakadaško jezero, koje posjetiteljima pružaju mogućnost obilaska rita brodom. Kopački rit je zbog svoje specifičnosti flore i faune zaštićen statusom prirodnog rezervata i parka prirode. Uvršten je u listu ornitoloških značajnih područja i nominiran je za uvrštenje u UNESCOv popis svjetske prirodne baštine. Ovdje se nalazi oko 400 biljnih vrsta, 285 vrsta ptica, među kojima su najpoznatije bijele i sive čaplje, crne rode, stepski sokolovi te kormorani, koji su ujedino i zaštitni znak Kopačkog rita. Ovaj park prirode predstavlja vrlo značajno odmorite za mnoge vrste ptica selica prilikom njihove seobe u jesen i proljeće, tako da se u to vrijeme ovdje zna naći i više stotina tisuća ptica. Jedna zanimljivost je i to da svaka ptičja vrsta brani svoj zračni teritorij (samo njima je znano kako je taj prostor omeđen)

od preleta druge vrste, tako da se nerijetko može vidjeti kako jata malih ptica nasrću na prave leteće divove te ih tjeraju van iz svog zračnog prostora. Nakon šetnje i obilaska parka gostima je na raspolaganju restoran Kormoran, koji je izgrađen u stilu lovačke kuće među brojnim rukavcima i jezercima, pa time posjetiteljima pruža poseban ugođaj. Specijaliteti kuće su uglavnom riba i divljač.

Posebno je atraktivna priprema šarana u rašljama i fiš paprikaša u velikim kotlićima. Nas put dalje vodi uskom asfaltiranom cestom uz kanal, prema dvorcu Tikveš. To je sljedećih 10 km. Pogled nam seže do ruba šuma koje su poznata lovišta i odredišta domaćih i stranih lovaca. Na uskoj cesti prema dvorcu spuštena je rampa, ali je mi vješto obilazimo i eto nas u predvorju Tikveškoga ili kako ga još zovu, Titovoga dvorca. Stotinjak metara od ovog dvorca prvotno je sagrađen manji jednokatni lovački dvorac, kojeg je dao izgraditi nadvojvoda Friedrich Habsburški. Do Prvog svjetskog rata služio je kao ljetnikovac i lovačka kuća. Ali, da se vratimo glavnom dvorcu, koji je sagrađen tridesetih godina dvadesetog stoljeća za potrebe dinastije Karađorđevića. Nešto kasnije nadograđeno je još nekoliko pratećih zgrada i uslužnih objekata. Nakon Drugog svjetskog rata u njemu je kao u svojoj rezidenciji Josip Broz ugostio mnoge svjetske državnike i vodio ih u lov u obližnja lovišta. Ovom se mjestu u to doba nije mogla približiti ni vinska mušica ako nije bila pomno pregledana. Vrvjelo je tu od kojekakvih vojničina, Titovih gardista i žbirova. U vrijeme

Restoran
Kormoran

Lovačka
čeka

Pred
restoranom

Ulaz pred dvorcem

Dvorac Tikveš

Dvorac Tikveš

Kanal prema Tikvešu

Domovinskog rata dvorac je temeljito opljačkan i devastiran, a danas je dijelom obnovljen. U budućnosti se planira da dvorac postane hotel visoke kategorije, muzej itd. U svakom slučaju, zanimljiv je mnogim turistima i znatiželjnicima, tako da ovdje ima posjetitelja u svako doba godine. Gotovo da se na ovom mjestu možete vratiti u prošlost i zamisliti Habsburgovce, Karadorđeviče, Tita i njegove nesvrstane prijatelje koji trčkaraju i igraju se lovaca na ovom zemaljskom raj u uživaju u netaknutoj prirodi. Sretna okolnost je da je svaka sila za vremena, pa tako i njihova, a raskošna priroda nakon njih je svoje čari ponudila i nama, običnim ljudima. Još malo udišemo ovdašnji čisti zrak, pa sjedamo na 'pile' i grabimo cestom prema Batini, našem konačnom odredištu. Uz put

je dosta brežuljaka i zavojite ceste uz koju blistaju žarke boje lišća iz netom obranih vinograda, koji ovdje zauzimaju svaki pedelj zemlje. Nakon pola sata stižemo u Batinu ili Batinu Skelu kako su je nekad zvali. To je naselje i pristanište na Dunavu te najvažnija veza Baranje s Bačkom. Godine 1974. ovdje je izgrađen cestovni most preko Dunava. Do tada se preko rijeke prelazilo skelom, pa naziv Batina Skela datira iz tog vremena. Batina je mjesto koje je ostalo zapamćeno po jednoj od najžešćih bitaka Drugog svjetskog rata u ovom dijelu Europe. Tu su u zajedničkoj akciji postrojbe Crvene armije i partizanskih odreda Vojvodine u sastavu velike operacije za oslobađanje južne Mađarske i Budimpešte nakon dvotjednih borbi oslobodile Batinu, koju su držale jake i dobro utvrđene njemačke sna-

Agram

životno i
dobrovoljno zdravstveno
osiguranje

Život i bezbrižnost!

Sigurnost i zdravlje!

Povjerenje i sreća! U paketu

Life plus!

Polica životnog osiguranja i **poklon** polica dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja ... zajedno!

Agram life
POLIKLINIKA
SUNCE

Batina

Batina

Bajkerska kuća

ge. Prilikom forsiranja Dunava u tim borbama poginulo je više od 1500 pripadnika Crvene armije i 478 boraca 51. Vojvodanske divizije. Na mjestu najžešćih borbi (tzv. Krvava kota 169) podignut je spomenik Crvenoj armiji, u sklopu kojeg je zajednička grobnica 1297 vojnika. Spomenik je radio naš poznati umjetnik Antun Augustinčić za sjećanje na tu krvavu bitku. Svake godine na dan pobjede 09. svibnja u podnožju spomenika polažu se vijenci i pale svijeće. Dolaze tada ovamo uz naše vojne predstavnike i predstavnici Ruske federacije i Ukrajine. Mi se do spomenika probijamo uskim puteljkom kroz vinograde. Kad dođete do spomenika, biti će te nagrađeni veličanstvenim pogledom na Dunav, most i Batinu. Prije nekoliko godina, kada je vodostaj Dunava bio izuzet-

no nizak, s njegovog pješčanog dna izvirile su olupine tenkova, džipova i ostalog oruđa i oružja iz batinske bitke. Bila je to prava atrakcija jer se tako nešto može vidjeti jednom u 30-tak godina. Uz Dunav nedaleko mosta nalazi se vikend naselje Zeleni otok, na kojem članovi MK Island

Pirates već nekoliko godina organiziraju odličan moto susret u osmom mjesecu. Kako nam vrijeme ističe, sa sumrakom se spremamo za povratak kući. Uz put se zaustavljamo na izlasku iz Kneževih Vinograda, gdje fotografiramo jednu zanimljivu staru zapuštenu kuću, na čiji je zid vlasnik

kuće objesio nekoliko motocikala iz tko zna kojeg doba, ali eto, nek' se zna da ovdje obitava biker iz nekih prošlih vremena. Zadovoljni stižemo kući u nadi da će nam vrijeme i dalje biti naklonjeno i da ćemo ove jeseni još lutati slavonskim i baranjskim cestama. ■

Batina

Panorama Batine

"VRBANČIĆ"

Gajeva 30, 10430 Samobor
Tel.: 01 / 336 0043, Fax: 01 / 336 5759

ZASTUPNIK ZA

PIRELLI

DIABLO ROSSO

Pirelli Diablo Rosso
Zato jer strast ne bi smjela imati granice

Bez kontrole, snaga je ništa